

กวล.260.....

วันที่20.10.68.....

เวลา15.30.....

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๘๐๔/ ๒ ๖ ๖ ๒

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง (ร่าง) การมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ของประเทศไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้นำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี
๒. รายงานการประชุมคณะทำงานบูรณาการนโยบายและแผนการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘
๓. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการบูรณาการ
นโยบายและแผน ครั้งที่ ๓/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘
๔. รายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๘
๕. (ร่าง) การมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ของประเทศไทย พร้อมคำแปล
อย่างไม่เป็นทางการ
๖. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๒/๖๔๐
ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๘
๗. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๗/๒๒๗
ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๘

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง (ร่าง) การมีส่วนร่วม
ที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ของประเทศไทย มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้
นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘
มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุชาติ ชมกลิ่น) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ประเทศไทยในฐานะประเทศภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลง
สภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change : UNFCCC) และความตกลงปารีส
จำเป็นต้องดำเนินการตามพันธกรณี หลักการ และข้อมติต่าง ๆ ที่สมัชชาภาคีให้การรับรอง ซึ่งการนำเสนอ
(ร่าง) การมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ของประเทศไทย เป็นการดำเนินการตามพันธกรณี
ความตกลงปารีส ข้อ ๔ (Article 4) และข้อตัดสินใจ 1/CP.21 จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี
ได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การเสนอ (ร่าง) การมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ของประเทศไทย ในฐานะภาคีความตกลงปารีส เป็นการดำเนินการตามพันธกรณีข้อ ๔ และข้อตัดสินใจ 1/CP.21 ของความตกลงปารีส โดยมีกำหนดให้ภาคีจัดส่ง NDC 3.0 ภายในวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๘ เพื่อให้สำนักงานเลขาธิการกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศดำเนินการจัดทำรายงานสรุปการประเมิน (Synthesis Report) ประกอบการพิจารณาในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๓๐ (COP 30) ณ เมืองเบเล็ง สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๐ - ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นในการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยเร็ว เพื่อจัดส่ง (ร่าง) การมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ของประเทศไทย ให้สำนักเลขาธิการกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อไป

๓. สารสำคัญ

๓.๑ ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๗ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๘ และได้ให้สัตยาบันเข้าเป็นภาคีความตกลงปารีส เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๙ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ โดยมีกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงานกลางของอนุสัญญาฯ ดำเนินการตามพันธกรณีของอนุสัญญาฯ และความตกลงปารีส มาโดยตลอด

๓.๒ ข้อ ๔ ของความตกลงปารีสกำหนดให้แต่ละภาคีต้องจัดทำ แจ้ง และจัดให้มีการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (Nationally determined contributions : NDCs) อย่างต่อเนื่อง โดยแจ้งทุก ๆ ๕ ปี ซึ่งจะแสดงถึงความก้าวหน้าที่เพิ่มขึ้น และสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามที่เป็นไปได้สูงสุด ตามหลักความรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่างกันโดยคำนึงถึงขีดความสามารถของแต่ละภาคี (Common But Differentiated Responsibilities and Respective Capabilities, in the Light of Different National Circumstances) โดยประเทศไทยได้จัดส่งการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๑ ต่อสำนักเลขาธิการกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ด้วยเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ (พ.ศ. ๒๕๗๓) ที่ร้อยละ ๒๐ - ๒๕ จากกรณีปกติ (Business as Usual : BAU) โดยมีการทบทวนและปรับปรุงเป้าหมายดังกล่าวในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อยกระดับเป้าหมายเป็นร้อยละ ๓๐ - ๔๐ จาก BAU ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ หากได้รับการสนับสนุนทางการเงิน เทคโนโลยี และการเสริมสร้างขีดความสามารถจากความร่วมมือระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สอดคล้องกับถ้อยแถลงของนายกรัฐมนตรีในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๖ (COP 26) และเป็นไปตามแนวทางการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของประเทศไทย (Thailand's Long - Term Low Greenhouse Gas Emission development Strategy : LT - LEDS) ในการบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Greenhouse Gas Emission) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๕

๓.๓ การจัดทำและจัดส่ง NDC 3.0 ของภาคีจะต้องดำเนินการตามข้อตัดสินใจ จากการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๑ (COP 21) และการประชุมรัฐภาคีความตกลงปารีส (Conference of the Parties serving as the Meeting of the Parties to the Paris Agreement : CMA) ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (๑) ข้อตัดสินใจ 1/CP.21 กำหนดให้

ภาคีจัดส่ง NDC ฉบับที่ ๒ หรือ NDC 3.0 ต่อสำนักเลขาธิการกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ (ค.ศ. ๒๐๒๕) โดยมีเป้าหมาย ณ ปี พ.ศ. ๒๕๗๘ (ค.ศ. ๒๐๓๕) ครอบคลุมระยะเวลาดำเนินการ (Implementation period) ๕ ปี ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๗๔ - ๒๕๗๘ (ค.ศ. ๒๐๓๑ - ๒๐๓๕) (๒) ข้อตัดสินใจ 4/CMA.1 กำหนดให้ภาคีสื่อสาร NDC 3.0 ตามแนวทาง (Guidance) การจัดทำข้อมูลเพื่อส่งเสริมความชัดเจน ความโปร่งใส และความเข้าใจ (Information to Facilitate Clarity, Transparency and Understanding : ICTU) (๓) ข้อตัดสินใจ 19/CMA.1 และ 18/CMA.1 กำหนดให้ภาคีรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานตามกรอบการพัฒนาความโปร่งใส (Enhanced Transparency Framework) โดยจัดทำรายงานความโปร่งใสรายสองปี (Biennial Transparency Report : BTR) ที่สอดคล้องกับข้อมูล NDC 3.0 และ (๔) ข้อตัดสินใจ 1/CMA.4 กำหนดให้ภาคีจัดทำและจัดส่ง NDC 3.0 ที่สอดคล้องกับผลการทบทวนสถานการณ์และการดำเนินงานระดับโลกครั้งแรก (1st Global Stocktake : GST1)

๓.๔ กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ได้จัดประชุมหารือในประเด็นเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ภายใต้การมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ร่วมกับหน่วยงานรับผิดชอบหลักรายสาขา (Sectoral focal point) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสาขาพลังงาน และคมนาคมขนส่ง สาขาระบบการทางอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ (IPPU) สาขาเกษตร และสาขาของเสียตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวนทั้งสิ้น ๑๕ ครั้ง และได้จัดประชุมชี้แจงเป้าหมายแนวทาง และมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ภายใต้ NDC 3.0 และรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๘ โดยได้ข้อสรุปที่จะยกระดับการกำหนดเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกจากกรณีปกติ (Business as Usual : BAU) เป็นการลดก๊าซเรือนกระจกเปรียบเทียบกับระดับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของปีฐาน (Absolute Emissions Reduction) ณ ปี ค.ศ. ๒๐๑๙ ซึ่งประเทศไทยตั้งเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก ๑๐๙.๒ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (MtCO_{2e}q) ณ ปี พ.ศ. ๒๕๗๘ (ค.ศ. ๒๐๓๕) โดยแบ่งสัดส่วนเป็นการลดก๊าซเรือนกระจก จากการดำเนินการเองภายในประเทศ (Unconditional target) คิดเป็นร้อยละ ๗๐ ของค่าเป้าหมาย และที่ต้องการขอรับสนับสนุนจากต่างประเทศ (Conditional target) อีกร้อยละ ๓๐ ของค่าเป้าหมาย พร้อมทั้งบูรณาการเป้าหมายการดักจับก๊าซเรือนกระจกในสาขาป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดิน (LULUCF) ๑๑๘ MtCO_{2e}q ดังนั้น ในปี ค.ศ. ๒๐๓๕ ประเทศไทยจะปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิที่ระดับไม่เกิน ๑๕๒ MtCO_{2e}q ซึ่งสอดคล้องตามเส้นวิถีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ๑.๕ องศาเซลเซียส (1.5 °C Pathway) หรือการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ในปี พ.ศ. ๒๕๙๓ (ค.ศ. ๒๐๕๐)

๓.๕ การประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากการกำหนดเป้าหมาย NDC 3.0 ของประเทศไทยตามหลักการดุลยภาพทั่วไป (Computable General Equilibrium : CGE) โดยใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ AIM/CGE ที่พัฒนาโดยสถาบัน NIES ของประเทศญี่ปุ่น โดยใช้สมมติฐานและข้อมูลอ้างอิงตามตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input - Output Table หรือ I - O Table) ของปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสมมติฐานด้านเศรษฐกิจและสังคมอื่น ๆ เช่น จำนวนประชากร ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) และอัตราการจ้างงาน อ้างอิงตามข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำแบบจำลอง AIM/EndUse โดยศึกษาผลกระทบใน ๕ ประเด็นหลัก เปรียบเทียบระหว่างกรณีดำเนินการเองภายในประเทศ (Unconditional NDC) และที่ต้องการขอรับสนับสนุนจากต่างประเทศ (Conditional NDC) พบว่า การดำเนินการตามเป้าหมายดังกล่าวส่งผลเชิงบวกต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมในหลายด้าน อาทิ รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนและรัฐบาล รวมถึงการออมระดับครัวเรือน (Household Saving) และ GDP เพิ่มขึ้นทั้งสองกรณี ทั้งนี้ การกำหนดนโยบายที่เข้มงวดมากขึ้นในกรณี Conditional NDC มีแนวโน้มทำให้ค่าครองชีพและการออม

ระดับครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนหดตัวลง แต่รายจ่ายของรัฐบาลเพิ่มขึ้น และ GDP อาจหดตัวลง เนื่องจากราคาพลังงานที่สูงขึ้น และ GDP ของประเทศก็ยังคงเติบโตเมื่อเทียบกับปีฐาน นอกจากนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ (ค.ศ. ๒๐๒๕) ราคาคาร์บอนเฉลี่ยจะอยู่ที่ ๑๑๙ USD/tCO₂eq ในกรณี Unconditional NDC และจะสูงขึ้นเป็น ๑๕๑ USD/tCO₂eq ในกรณี Conditional NDC ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงโอกาสของการพัฒนาเศรษฐกิจในเชิงบวก แม้การดำเนินการที่เข้มงวดมากขึ้น จะมีแนวโน้มทำให้ราคาคาร์บอน และค่าครองชีพสูงขึ้น แต่จะส่งเสริมภาพรวม GDP ของประเทศให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง

๓.๖ คณะทำงานบูรณาการนโยบายและแผนการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘ มีมติเห็นชอบในหลักการต่อร่างเป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ของประเทศไทย และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานฯ ดำเนินการปรับแก้ไขแผนการลงทุน (Investment Plan) ตามความเห็นของคณะทำงานฯ และเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการบูรณาการนโยบายและแผน เพื่อพิจารณาต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และคณะกรรมการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการบูรณาการนโยบายและแผน ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘ มีมติเห็นชอบในหลักการต่อร่างเป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ของประเทศไทย และมอบหมายให้กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม นำร่างเป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ของประเทศไทย เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๓.๗ คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๘ มีมติเห็นชอบในหลักการต่อร่างเป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ของประเทศไทย และมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม นำไปดำเนินการตามข้อสังเกตของที่ประชุม และเสนอร่างเป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ของประเทศไทย ต่อคณะรัฐมนตรีตามขั้นตอนต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๓.๘ (ร่าง) การมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ของประเทศไทย ได้มีการยกระดับการกำหนดเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกแบบการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกแบบสัมบูรณ์ (Absolute mission Reduction) สอดคล้องตามผล GST1 โดยมีการจัดทำข้อมูลตาม ICTU Guidance และสอดคล้องกับกรอบการพัฒนาความโปร่งใสของความตกลงปารีส ประกอบด้วย ๗ หัวข้อ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕ โดยมีสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๘.๑ ข้อมูลเชิงปริมาณของจุดอ้างอิง กล่าวถึงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมจากแหล่งกำเนิด ในปีฐาน พ.ศ. ๒๕๖๒ มีจำนวน ๓๗๙.๒ MtCO₂eq อ้างอิงจากรายงานความโปร่งใส รายสองปีฉบับแรกของประเทศไทย (BTR1) ที่ส่งถึงสำนักงานเลขาธิการ UNFCCC เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ และปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิ (GHG) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ อยู่ที่ ๒๘๗.๒ MtCO₂eq โดยประเทศไทยตั้งเป้าปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิ ณ ปี พ.ศ. ๒๕๗๘ (ค.ศ. ๒๐๓๕) ๑๕๒ MtCO₂eq ซึ่งสอดคล้องกับการลดลง ๑๓๕.๒ MtCO₂eq หรือร้อยละ ๔๗ เมื่อเทียบกับระดับการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๘.๒ กรอบเวลา และ/หรือ ระยะเวลาในการดำเนินงาน กล่าวถึงระยะเวลา ในการดำเนินงานภายใต้ NDC 3.0 โดยเริ่มตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๗๔ ถึง ๓๑ ธันวาคม ๒๕๗๘ และเป็นเป้าหมาย ปีเดียว (Single year target) คือ ปี พ.ศ. ๒๕๗๘ (ค.ศ. ๒๐๓๕)

๓.๘.๓ ขอบเขตและความครอบคลุม กล่าวถึงการดำเนินการ NDC 3.0 ที่ครอบคลุมทุกภาคส่วนตามโครงสร้างทางเศรษฐกิจ (Economy-wide) ซึ่งแบ่งตามคู่มือของคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Intergovernmental Panel on Climate Change : IPCC) ได้แก่ สาขาพลังงาน สาขา IPPU สาขาเกษตร สาขาของเสีย และสาขา LULUCF ครอบคลุมก๊าซเรือนกระจก ๗ ชนิด ประกอบด้วย คาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) มีเทน (CH₄) ไนตรัสออกไซด์ (N₂O) ไฮโดรฟลูออโรคาร์บอน (HFCs) เพอร์ฟลูออโรคาร์บอน (PFCs) ซัลเฟอร์เฮกซะฟลูออไรด์ (SF₆) และไนโตรเจนไตรฟลูออไรด์ (NF₃) และไม่ครอบคลุมการปล่อยและการลดก๊าซเรือนกระจกจากภาคการบินและการเดินเรือระหว่างประเทศ

๓.๘.๔ กระบวนการวางแผน กล่าวถึงการพัฒนา NDC 3.0 ของประเทศไทย โดยมีกลไกภายในประเทศ และมีกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน การมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น และคำนึงถึงความเท่าเทียมทางเพศ การมีส่วนร่วมของผู้หญิงในกระบวนการตัดสินใจด้านนโยบายสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

๓.๘.๕ สมมติฐานและหลักการในการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอันเกิดจากกิจกรรมของมนุษย์และการดูดกลับ กล่าวถึงการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจก (GHG inventory) ของประเทศ ครอบคลุมทุกภาคส่วนและก๊าซเรือนกระจกหลัก ๗ ชนิด โดยใช้แนวทาง วิธีการ และอ้างอิงค่าศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อน (Global Warming Potential : GWP) ตามรายงาน AR5 ของ IPCC เพื่อประเมินและติดตามผลกระทบจากนโยบายลดก๊าซเรือนกระจกผ่านรายงาน BTR นอกจากนี้ ประเทศไทยได้ยกระดับความทะเยอทะยานในการบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ สอดคล้องตาม 1.5 °C Pathway ซึ่งสอดคล้องกับ Global Stocktake Outcome

๓.๘.๖ การคำนึงถึงความยุติธรรมและความทะเยอทะยาน กล่าวถึงความมุ่งมั่นของประเทศไทยในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิร้อยละ ๔๗ จากระดับปี ค.ศ. ๒๐๑๙ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๕ ครอบคลุมทุกภาคส่วนเศรษฐกิจ เพื่อให้สอดคล้องตาม 1.5 °C Pathway และจะมุ่งสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ เป้าหมายดังกล่าวถือว่ามีความยุติธรรมและแสดงถึงความทะเยอทะยานตามหลักความรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่างโดยคำนึงถึงขีดความสามารถของแต่ละประเทศ รวมถึงพิจารณาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรอบด้าน และได้มีการปรับแก้ไขเนื้อหาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของประเทศไทยตามข้อ ๖ (Article 6) ของความตกลงปารีสให้เป็นข้อมูลปัจจุบัน

๓.๘.๗ การบรรลุวัตถุประสงค์ตามข้อ ๒ ของอนุสัญญาฯ กล่าวถึง NDC 3.0 ของประเทศไทย สอดคล้องตามข้อ ๒.๑ (a) เพื่อรักษาและเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยทั่วโลกให้ต่ำกว่า ๒ องศาเซลเซียส และพยายามจำกัดการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิให้ไม่เกิน ๑.๕ องศาเซลเซียส เหนือระดับก่อนยุคอุตสาหกรรม นอกจากนี้ ประเทศไทยตั้งเป้าหมายที่จะปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงสุดก่อนปี ค.ศ. ๒๐๓๐ สอดคล้องกับแนวทางการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ ซึ่งจะต้องดำเนินการทบทวนปีเป้าหมายในรายงาน LT - LEDS เพื่อสื่อสารไปยังสำนักงานเลขาธิการ UNFCCC ตามระเบียบและขั้นตอนของประเทศต่อไป

ทั้งนี้ (ร่าง) NDC 3.0 ของประเทศไทยได้ผนวกแผนการลงทุน (Investment Plan) ที่มีความสอดคล้องกับมาตรการ/เทคโนโลยีที่ต้องการขอรับสนับสนุนจากต่างประเทศ (Conditional target) ในรูปแบบเงินอุดหนุน เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ เงินค้ำประกัน และเงินลงทุน โดยประเมินมูลค่าการลงทุนในเทคโนโลยีต่าง ๆ ในช่วงเวลาของการดำเนินงาน (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘) ตอบสนองค่าเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก ๓๒.๘ MtCO₂eq ณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ และจัดลำดับความสำคัญของเทคโนโลยี แบ่งตามรายสาขา จำนวน ๕ สาขา พบว่า ต้องการได้รับการสนับสนุนการลงทุนในมาตรการ/เทคโนโลยี จำนวนทั้งสิ้น ๓๑ รายการ คิดเป็นปริมาณ

ผลการลดก๊าซเรือนกระจกสะสม ๓๒.๘๐ MtCO₂eq โดยมีต้นทุนในการลดก๊าซเรือนกระจกอยู่ในช่วง ๐.๔๑ - ๑๓๕๓.๙๑ USD/tCO₂eq (๑๓.๓๙ - ๔๔๒๐๕.๑๖ THB/tCO₂eq) จำนวนเงินลงทุนที่คาดว่าจะประมาณ ๗,๐๔๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเท่ากับ ๒๓๐,๐๐๐ ล้านบาท (อัตราแลกเปลี่ยน ๑ ดอลลาร์สหรัฐ เท่ากับ ๓๒.๖๕ บาท อ้างอิงตามข้อมูลธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๘)

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

(ร่าง) การมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ของประเทศไทย เป็นการยืนยันความมุ่งมั่นต่อประชาคมโลกในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามความตกลงปารีส กำหนดทิศทางการดำเนินงานและบูรณาการนโยบายกับแผนด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ เพื่อมุ่งสู่เศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำ ตลอดจนคงไว้ซึ่งขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจและการค้า ทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงดึงดูดการลงทุนและความร่วมมือจากต่างประเทศ เพื่อเพิ่มศักยภาพการพัฒนาประเทศสู่ความยั่งยืน

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ มีความเห็นต่อ (ร่าง) การมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ของประเทศไทย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖ ดังนี้

๑) ประเด็นด้านสาระและถ้อยคำ

ไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระและถ้อยคำโดยรวมของ (ร่าง) การมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ของประเทศไทย หากกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (สส.) ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง พิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งคำนึงถึงความเห็นเชิงแนะนำของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เรื่องพันธกรณีของรัฐด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกี่ยวข้องกับการลดผลกระทบ

๒) ประเด็นตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

การจัดส่ง (ร่าง) การมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ของประเทศไทย ให้สำนักงานเลขาธิการ UNFCCC เป็นการดำเนินการตามข้อ ๔ ของความตกลงปารีส (Paris Agreement) และข้อตัดสินใจที่ 1/CP.21 จึงไม่เป็นการทำสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

๓) ประเด็นมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

การพิจารณาเรื่องที่จะเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อขอความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาฯ เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานเจ้าของเรื่องโดยตรง ดังนั้น หากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย สส. ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง พิจารณาแล้วเห็นว่า (ร่าง) การมีส่วนร่วมฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศ ที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย และเห็นความจำเป็นเหมาะสมที่จะเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีก็สามารถพิจารณาเสนอเรื่องดังกล่าวตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาฯ ได้

๖.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีความเห็นว่า (ร่าง) การมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ของประเทศไทย มีสาระสำคัญเป็นการแสดงความมุ่งมั่นของประเทศไทยที่จะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยมีเป้าหมายสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอนและการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ อันเป็นการดำเนินการตามพันธกรณีที่ประเทศไทยมีอยู่ตามข้อ ๔ ของความตกลงปารีส มิใช่การทำหนังสือสัญญาขึ้นใหม่ กรณีจึงไม่มีประเด็นที่ต้องพิจารณาเกี่ยวกับการเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ (ร่าง) การมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ของประเทศไทย ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข (ร่าง) การมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับที่ ๒ (NDC 3.0) ของประเทศไทย ที่มีใช้สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชาติ ชมกลิ่น)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

โทร ๐ ๒๒๗๘ ๘๔๐๐ ต่อ ๑๘๑๒ (นักร)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dcce.go.th

สำเนาถึง climatepolicy.dcce@gmail.com

